06
6. MAJ 2022
ÅRGANG 122

TRO & MISSION

PILOT MÅTTE SÆTTE DRØM PÅ PAUSE: JEG ØVER MIG I AT VENTE PÅ GUD

> SIDE 10

TEMA:
FAR-ROLLEN
> SIDE 26

MASAIPIGE FLYGTEDE FRA TVANGSÆGTESKAB
> SIDE 6

UKRAINSKE FLYGTNINGE FIK HJÆLP FRA LUMI GENBRUG
> SIDE 18

SØNDERJYSK ÆGTEPAR HAR LAVET TESTAMENTE TIL LM
> SIDE 38

ANDAGTSBOG TIL ÅRETS HØJTIDER OG MÆRKEDAGE

BIRGITTE KJÆR
Søg højt
192 sider | 249,95 kr.

»Andagtsbogen er opbygget systematisk, kreativt og pædagogisk, og den har et lettilgængeligt sprog, så alle i familien har mulighed for at deltage ...

Lejlighedsbogen kan også være en inspirationskilde i missionshuset, i kirken, på skolen eller andre steder, hvor der skal holdes en andagt.«

IMPULS

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

Brænder du for at formidle kirkens budskab for børn og minikonfirmander?

Kirke- og kulturmedarbejder med fokus på børn og familier søges til Buddinge Kirke
www.buddingekirke.dk/job

Buddingevej 293 · 2860 Søborg
www.buddingekirke.dk

BUDDINGE KIRKE

penta byg a|s
HOVED- OG TOTALENTREPRISER

pentabyg.dk

LEDER TIL BARNETS BLÅ HUS I VEJLE

Vil du være med til at hjælpe børn fra hjem/familier med alkohol- eller stofmisbrug? Og vil du stå i spidsen for at starte et nyt tilbud for disse børn i Vejle?
Vi har valgt at genopslå stillingen, da vi ønsker at udvide feltet af kvalificerede ansøgere.

Vi søger en leder med stærk strategisk og udadvendt profil, som samtidig har en passion for at hjælpe sårbare børn. Vi forventer, at du brænder for at hjælpe børn i en psykoterapeutisk sammenhæng med deres aktuelle udfordringer og på forebyggelse af senfølger.

GENOPSLAG

Ansættelse pr. **1. aug. 2022 eller tidligere.**
Læs om stillingen og ansøg på **blaakors.dk/job**
Ansøgningsfrist: **11. maj 2022 kl. 12.00.**

BLÅ KORS DANMARK

INDHOLD

06 13-årig masaipige skulle bortgiftes

10 PORTRÆT
Gud har fat i styrepinden

18 **LM RUNDT**
> LUMI Genbrug indrettede ti lejligheder til ukrainske flygtninge
> Kommende volontører klædt på
> Peruanske forældre var på kursus
> Et godt år for LM's pengekasser

24 **NYT FRA LM**

26 **TEMA: FAR-ROLLEN**
> Far må ikke være tavs
> Det fik jeg fra min far
> Som barn af Gud har jeg en forbindelse til min Far – også når jeg ikke forstår det
> "Fadervor" – tænk, at det er sandt

30 **KIRKEN VERDEN RUNDT**

36 Den sommer var jeg vred på Gud

37 ANMELDELSE
Før du åbner din bibel

38 Vores arv skal give liv til andre

40 PORTRÆT
Ny afdelingsformand vil gerne hjælpe kredse og frimenigheder

43 Tak for de mange unge, der blev frelst på lejr

NICKLAS LAUTRUP-MEINER
KOMMUNIKATIONSLEDER
NLM@DLM.DK

ET SAMFUND PÅ KURS **MOD UNDERGANGEN**

Der er en tragisk ironi over, at Verdenssundhedsorganisationen WHO anbefaler, at man tillader abort frem til fødslen. Ironisk, fordi vi normalt ikke forbinder sundhed med at afbryde liv. Tragisk, fordi der reelt er tale om drab – og så endda på børn.

WHO's anbefaling er nok ikke først og fremmest målrettet Danmark, men snarere de lande, der har en mere restriktiv abortlovgivning end Danmark. Men det kræver ikke meget fantasi at gætte på, at vi inden for en overskuelig fremtid rykker ved de danske abortgrænser. Begrundelsen vil blandt andet blive netop WHO's anbefalinger.

NEDADGÅENDE SPIRAL

Det oplyste, moderne samfund har dermed taget endnu et sving i sin nedadgående spiral. WHO's anbefalinger understreger Jesu gruopvækkende profeti: "Fordi lovløsheden tager overhånd, skal kærligheden blive kold hos de fleste" (Matt 24,12). Hvad er det for et samfund, der ønsker at dræbe børn, så længe de bare er i livmoderen? Hvad er det for et samfund, hvis ledere åbent vedkender sig et sådant ønske og ikke bare fremsiger det i det skjulte? Dét er netop et lovløst og kærlighedsløst samfund.

Man kunne måske have forventet et smertens skrig fra kirker verden over i kølvandet på anbefalingerne fra den FN-organisation, der ellers havde til formål at mindske sygdom og død. Det er udeblevet – og forståeligt nok. Ingen kan vel for alvor være overrasket over de nye anbefalinger, og de er trods alt kun anbefalinger indtil videre – ikke praksis. Alligevel er der noget trist over den manglende respons fra kirkeledere verden over. Er den et udtryk for en stille resignation eller måske endda for, at kirken i det store hele er faldet i søvn.

BED OG ARBEJD

Uanset hvad grunden er, stiller det ikke den enkelte kristne anderledes. Vi er stadig kaldet til at bede og arbejde, dér hvor vi er sat. Endnu kommer mennesker til tro i Danmark og verden over. Endnu er der børn, unge og voksne, der har brug for at blive oplært og bevaret i troen i vores menigheder. Endnu er der en verden, der desperat trænger til vores forbøn.

Snart lyder kaldet: "Brudgommen kommer!" Og den, der tror, skal følge ham i skyerne.

TAG LM MED PÅ INDKØB

Alle LM-forsamlinger har modtaget en portion indkøbsmønter med LM's nye logo.
Når du bruger mønten, kan den minde dig om at takke og bede for LM's arbejde.
Du kan også takke Gud for, at du har penge at købe ind for – og bede om, at du må bruge dine penge med gavmildhed og til velsignelse for andre mennesker.

FOTO: SOLGÅRDEN

EFTERSKOLE-ELEVER SAMLEDE IND TIL CAMBODJA

Missionsiveren var stor, da eleverne på Efterskolen Solgården kort før påske holdt en indsamlingsdag med sponsorløb, auktion og konkurrencer.

Dagen gav knap 38.000 kroner til projekter i Cambodja, som skolen støtter sammen med deres nærkontaktmissionærer, Mia og Johannes Jensen.

"Indsamlingen gik over al forventning. Elevrådet stod for det, og de gik bare 'all in'," siger viceskoleforstander Peter Jensen.

FOTO: OLE MALMGAARD

FORTALTE OM **VOLONTØRLIV** PÅ KFS PÅSKELEJR

I dagene omkring palmesøndag holdt KFS efter to års coronapause igen påskelejr på Skanderborg Gymnasium.

30 organisationer var til stede for at fortælle om sig selv. Cirka ti af dem fortalte om muligheder for at blive volontør, fortæller missionskonsulent Ole Malmgaard. Han bemandende LM's stand sammen med Rakel og Celina, der i 2020-2021 var volontører i Cambodja.

"Det er vigtigt, at vi er med for at være i de unges bevidsthed, når de er færdige og skal til at overveje, hvilke muligheder de har i deres sabbatår," siger han.

FOTO: LME

24 ELEVER FRA LØGUMKLOSTER EFTERSKOLE VAR I STARTEN AF APRIL PÅ OPLEVELSESREJSE I TANZANIA, HVOR DE KOM HELT TÆT PÅ LM'S MISSIONSARBEJDE I IRINGA OG DAR ES SALAAM. MON IKKE FLERE AF DEM OM NOGLE ÅR HAR FÅET SMAG PÅ VOLONTØRLIVET?

PRIVATFOTO

FIRE GENERATIONER PÅ SAMME JUNIORLEJR

Lejrstedet Solbakken i Sønderjylland bliver flittigt brugt af alle aldre og har i mange år samlet generationer på tværs.
På årets påskejuniorlejr var hele fire generationer samlet.

En af deltagerne, Kamilla Roager Juhl fra Branderup uden for Agerskov, fortæller:

"Min søn Ruben på ni år var deltager på lejren. Jeg og min mor, Linda Roager, var med som ledere. Min mormor, Kirsten Iversen, var i køkkenet. Det var fantastisk at stå i sådan et arbejdsfællesskab som familie."

"Mine forældre har været ledere i over 30 år, og jeg var selv med på alle de lejre på Solbakken, jeg overhovedet kunne komme med til, og oplevede den glæde, der var ved det."

FOTO: KLOKKEBJERG

GALLAFEST PÅ PLEJEHJEMMET KLOKKEBJERG – KØ TIL NEGLELAK

Forårets komme, velkomst af den nye plejehjemsleder og fejringen af dronningens 50 års regeringsjubilæum. Det blev fejret med en gallaaften den 5. april på LM's plejehjem Klokkebjerg i Skjern.

Festtøjet kom frem, og frivillige hjalp med makeup og neglelak.

FOTO: LUKAS NIELSEN

VOLONTØR LUKAS UDDELTE JESUS-TEGNESERIER TIL SØNDAGSSKOLEBØRN

Tre forskellige søndagsskoler i det nordlige Tanzania har haft besøg af bogvolontør Lukas Nielsen, som uddelte de populære tegneserier Manga Masiha til børnene.

"Fantastisk at se børnenes begejstring," siger han.

<

13-årige Naishorwa tog imod familiekonsulent Luhekelo Sangas tilbud om, at pigerne må ringe til hende hele døgnet, hvis de frygter at blive tidligt bortgiftet.

13-årig masaipige skulle bortgiftes - Gud hjalp hende væk

NAISHORWAS FAR HAVDE PLANLAGT HENDES BRYLLUP. MEN HUN FIK MOD TIL AT SIGE FRA, FORDI LM-PROJEKTET "SKOLEGANG FOR PIGER" HAVDE BESØGT HENDES SKOLE.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** KAJA LAUTERBACH, KURENG WORKX

Masaipigen Naishorwa havde en underlig mavefornemmelse, da hun rejste hjem til sine forældre på ferie efter at have afsluttet femte klasse midt i december sidste år.

"Min storesøster var blevet bortgiftet tidligt, og jeg var bekymret for, om det var min tur nu," siger hun.

Som mange andre masaibørn i Tanzania bor 13-årige Naishorwa hos en slægtning flere hundrede kilometer fra forældrenes boplads for at gå i skole. Og hendes skole er en af dem, der har haft besøg af teamet bag projektet "Skolegang for piger", som LMU samlede ind til i 2020.

Sammen med tre medarbejdere fra den lutherske kirke tog missionær Ruth Bach-Svendsen rundt på skoler og underviste i pubertet og seksualitet – og i pigers rettigheder. En af underviserne var Luhekelo Sanga, der er familiekonsulent i Arusha Stift, og hendes og Ruths telefonnumre står bag på de hæfter, som pigerne får udleveret i forbindelse med undervisningen.

De siger til pigerne, at det er en god idé at tage hæfterne med hjem, så de har numrene, hvis de pludselig er i en situation, hvor familien vil bortgifte dem. De må ringe på alle tider af døgnet, hvis det er nødvendigt.

LØB VÆK I LY AF MØRKET

Da Naishorwa kom hjem, så hun forskellige tegn på, at der skulle ske noget. For eksempel blev der brygget masser af øl. Hun spurgte sin mor, hvad der var på færde, og moderen bekræftede, af det var hendes bryllup, de planlagde.

"Jeg følte mig rigtig dårligt tilpas og sagde, at jeg ikke ville. Jeg ville altså slet ikke giftes," siger hun stille.

Hendes mor fortalte, at planen var, at hun kunne få lov til at komme tilbage i skole og så flytte hen til sin mand efter syvende klasse. Men hun blev ved med at sige nej og fortalte også sin mor om undervisningen på skolen. Hun viste hende hæfterne og fortalte om Luhekelos løfte om, at pigerne kunne ringe, når som helst de havde brug for hjælp.

Det endte med, at hun lånte sin mors telefon og ringede til Luhekelo, der sagde: "Stik af."

"Jeg troede virkelig på, at hun kunne hjælpe. Gud sagde til mig, at hun kunne," siger Naishorwa med et genert lille smil, der viser, at hun

MASAITRADITIONER, DER FØRER TIL UNDERTRYKKELSE

Masaitraditioner er kulturel praksis, hvor forfædre og troldmænd pålægger eller forbyder visse ting. Her er et lille udpluk:

- Tvungne børneægteskaber og flerkoneri fører til seksuelt misbrug og tidlige graviditeter.
- Ægtepar må ikke have seksuel aktivitet, mens kvinden er gravid eller ammer. Derfor ses det som helt naturligt, at mænd går til andre kvinder.
- Omskærelse af piger, hvor man fjerner dele af de kvindelige kønsorganer.
- Kvinder tages ikke med på råd af mændene og har ingen indflydelse på vigtige beslutninger – hverken i ægteskabet eller i samfundet i øvrigt.
- Modvilje mod uddannelse af både drenge og piger

^ Projektet "Skolegang for piger" er afsluttet, men missionær Ruth Bach-Svendsen og hendes team-kolleger har holdt de første kurser, hvor de oplærer tanzaniske undervisere til at fortsætte skoleprogrammet.

er helt tryg ved Luhekelo.

"Da jeg ikke vidste, hvordan jeg skulle komme af sted, gik jeg hen til en storebror for at få hjælp, men min far opdagede det, kom og slog mig og tvang mig med tilbage," fortæller hun.

Næste morgen vågnede hun, mens det endnu var mørkt, ved, at hendes kommende mand og hans familie kom ind på bopladsen. Hun havde stadig sin mors telefon og ringede igen til Luhekelo, der sagde: "Løb nu i ly af mørket."

Det gjorde Naishorwa. Hun løb over sletten mod nærmeste trafikerede vej, mens hun bad til Gud. Ved vejkanten holdt en motorcykel-taxi, der sagde ja til – uden betaling – at køre hende hen til et vejkryds nær en by. I mellemtiden havde Luhekelo kontaktet lederen af den lutherske kirkes kvindearbejde i det område, som kom og hjalp hende hen til et sikkert sted. Og som kontaktede politiet og myndighederne, da børneægteskaber er forbudt ved lov i Tanzania.

HAR MISTET KONTAKTEN TIL SIN FAMILIE

Naishorwa er nu "myndighedernes barn" og er tilbage på skolen, hvor hun går i sjette klasse. Hun bor igen hos sin onkel, der ikke kendte noget til faderens ægteskabsplaner – og som på ingen måde bifalder dem.

Hun har talt med sin storebror i telefon en enkelt gang, men bortset fra det har hun ingen kontakt til sin familie.

"Min mor vil ikke tale med mig, og hun begrunder det med, at jeg har været ulydig mod min far," siger hun.

"Jeg vil gerne, men traditionen byder, at mor er på fars side, og fordi hun lånte mig sin telefon, må hun ikke få en ny telefon."

Om to år er Naishorwa færdig med grundskolen, og hun ved ikke, hvad der så skal ske. Men hun drømmer om at kunne fortsætte i skolen og måske uddanne sig til pilot. Og så drømmer hun om, at traditionen med børneægteskaber bliver stoppet over hele verden.

KUN GUDS KÆRLIGHED KAN ÆNDRE TRADITIONERNE

Projekt "Skolegang for piger" er afsluttet, men har dannet grobund for et nyt projekt, som bliver kaldt "Undertrykkelse", fortæller Luhekelo.

"Gennem LMU-projektet opdagede vi, at der foregår meget undertrykkel-

Missionær Ruth Bach-Svendsen og familiekonsulent Luhekelo Sanga fra Arusha Stift arbejder tæt sammen om at nedbringe undertrykkelse og negativ kulturel indflydelse blandt masaierne.

Undertrykkelse skyldes mangel på kærlighed, og kun hvis mennesker møder Guds kærlighed er der mulighed for en ændring.

se, vi ikke kendte til. Som kirke ser vi det som vores ansvar at forsøge at hjælpe både familierne og samfundet," siger hun og forklarer, at masaierne lever i en gammeldags kultur, der har en meget negativ og ødelæggende indvirkning på både det enkelte menneskes liv og på samfundet i Tanzania.

"Jesus kom for at frelse mennesker, men man kan ikke frelse sjæle uden krop – vi må gøre, som han sagde: helbrede, prædike og give mad."

Traditionerne indbefatter blandt andet omskæring af kvinder, børneægteskaber og piger, der ikke går i skole – skolegang for en pige anses som at forberede rigdom til en anden familie. Men den største udfordring er, at pigerne tror på og frygter traditionerne mere end Gud, mener hun.

"Derfor gør vi meget ud af at sige til pigerne, at de har ret til at sige nej. Men også, at de skal gøre det på en vís og respektfuld måde."

Hun bliver bakket op af pastor Lareton, der er sekretær for mission og evangelisation i Arusha Stift:

"Undertrykkelse skyldes mangel på kærlighed, og kun hvis mennesker møder Guds kærlighed er der mulighed for en ændring. Det er kirkens ansvar at vise Guds kærlighed – gennem præsternes arbejde og ved at prædike, at 'således elskede Gud verden'." ▪

STØT ARBEJDET

Hjælp kvinder i Tanzania til et bedre liv.

Betal i dag med MobilePay 66288 og mærk din gave "Tz kvinder".

<

Jeg ved, at Gud svarer, men han er ekspert i at teste min tålmodighed, siger Kenneth Olsen.

GUD HAR FAT **I STYREPINDEN**

PILOT FRA HELSINGE ØVER SIG I AT **VENTE PÅ GUDS SVAR** EFTER EN TURBULENT ÅRRÆKKE MED JOBSKIFT OG ARBEJDSLØSHED.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** MORTEN FRIIS, PRIVAT

Jeg kunne mærke, at tingene kom så langt ud af min kontrol, at jeg bare måtte sige til Gud, at det måtte han tage sig af.

"Jeg har lige hørt i nyhederne, at Cimber er gået konkurs."

Ordene kom fra et af Kenneth Olsens børn en maj-morgen i 2012.

Det kom som et chok for Kenneth, der i 16 år havde været pilot hos flyselskabet Cimber Sterling – et job, han var rigtig glad for og trivedes i. Han og hans kone og tre børn boede i Helsinge i Nordsjælland, hvor de var engageret i LM-menigheden i byen.

"Ved en konkurs er der ikke nogen opsigelsesperiode, så fra den ene dag til den anden var der ikke noget job og ingen penge," siger han og tilføjer, at Cimber dog havde været så hensynsfulde, at de havde ventet med at indgive konkursbegæring til efter lønudbetaling.

BETALTE SELV UDDANNELSEN TIL PILOT

Lige så længe 53-årige Kenneth kan huske, har han haft et ønske om at blive pilot, og efter gymnasiet søgte han ind til flyvevåbnet. Ifølge deres regler var han imidlertid en enkelt centimeter for høj til at blive pilot, og da han deltog i et optagelsesforløb hos Lufthansa, blev han kasseret.

Ønsket om at blive pilot var dog så stort, at han valgte selv at betale for uddannelsen i USA – og efterfølgende blive og arbejde der et år.

I mellemtiden var han blevet forlovet med Christina, der efter gymnasiet flyttede til USA i nærheden af Kenneth. Parret blev gift i 1992.

Tilbage i Danmark søgte han på grund af manglende behov i luftfart ind som flyveleder, men han ville ikke opgive at være pilot. Det krævede dengang 70 flyvetimer om året at beholde sit certifikat, og dem købte han selv for 70.000 kroner.

"Det var dyrt og var nødt til at være et fælles projekt. Det, som Christina tjente på en weekend på sit studiejob, brændte jeg af på en time," siger han.

MÅTTE SIGE TIL GUD, AT HAN MÅTTE TAGE SIG AF DET

"Efter Cimbers konkurs var jeg ledig hen over

sommeren, og vi havde ikke penge til at betale vores regninger. Jeg kunne mærke, at tingene kom så langt ud af min kontrol, at jeg bare måtte sige til Gud, at det måtte han tage sig af."

Han fortæller, at han oplevede en uforståelig ro, og snart blev han ansat som projektleder i afdelingen for spildevand hos Hillerød Forsyning.

"Det var et job, jeg søgte og fik blandt otte ingeniører. De troede på, at jeg kunne noget andet end ingeniørerne, og jeg fik virkelig brugt mine kompetencer, når det gælder at lede andre og opbygge relationer til alle medarbejdere," siger han.

"Jeg så, at mine kompetencer kan bruges til andet end at flyve ligeud, og det var med til at opbygge min selvtillid."

Han ville dog helst tilbage og flyve, og efter nogle år med forskellige pilotjobs, fik han et, hvor han blev nødt til at flytte til Skotland.

Kenneth flyttede derover i april. Den ældste søn var flyttet hjemmefra, men Christina, der

^ Kenneths ønske om at blive pilot var så stort, at han selv betalte for uddannelsen i USA.

KENNETH OLSEN

53 år, gift med Christina og far til tre.

Uddannet som pilot i USA i 1992.

Har arbejdet som pilot i både USA, Danmark og Skotland.

Arbejder nu som som ansvarshavende og assisterende leder i et PCR-testcenter under Region Hovedstaden.

Er medlem af menighedsrådet i LM's frimenighed Nordvestkirken.

<

Kenneth har måttet lægge pilotjakken og er nu leder i et PCR-testcenter. Men han håber, at han kan komme til at flyve igen.

»

På den ene side var jeg tæt ved at miste modet, og på den anden side følte jeg en næsten uansvarlig ro i, at Gud havde styr på det.

havde fået orlov fra sit job i to år, og de to yngste børn fulgte efter i august.

"Det var en udfordring for os alle, men vi fire blev rystet sammen, og det var sundt for os at se, at ting kan gøres på en anden måde," siger Kenneth.

KOMPETENCER KAN BRUGES TIL ANDET END LUFTFART

Efter de to år vendte familien tilbage til Danmark. Kenneth pendlede til jobbet i Skotland et halvt år, mens han søgte job i Danmark, som han lige nåede at få – og blive fyret fra igen – inden al flytrafik stoppede på grund af corona

Denne gang gik Kenneth ledig fra marts til november 2020. Han søgte 80 jobs og kom kun til én samtale. Corona-hjælpepakker gjorde dog, at han fik løn under sin ledighed.

"På den ene side var jeg tæt ved at miste modet, og på den anden side følte jeg en næsten uansvarlig ro i, at Gud havde styr på det," siger han.

Det havde han også, og tre uger før lønnen ophørte, blev Kenneth ansat først som poder og senere som ansvarshavende og assisterende leder i et PCR-testcenter under Region Hovedstaden.

"Endnu engang fik jeg lov til at opleve, at mine kompetencer kan bruges på andre måder end i luftfart," siger han.

Kenneth er glad for de alsidige opgaver som leder af et podecenter, som indbefatter både personaleledelse og logistik og planlægning.

HAVDE BRUG FOR ET KLART SVAR FRA GUD

Det var dog usikkert, hvornår testcentret skulle lukke, og Kenneth ville også gerne tilbage til luftfart. Derfor søgte han sidste efterår et job som luftfartsinspektør i Trafikstyrelsen.

"Selv om det var et kontorjob, lugtede det lidt af fugl uden at være luftfart. Jeg ville dog allerhelst tilbage og være pilot igen, og staten giver tilskud til flysimulatortimer til alle piloter, så vi kan være klar, når lufttrafikken kommer rigtigt i gang igen. En dag fortalte nogle bekendte mig, at der var mulighed for, at jeg kunne få et pilotjob igen. Jeg søgte det, men da jeg ikke vidste, hvornår jeg eventuelt kunne få det, og heller ikke hvor længe jeg havde jobbet i testcentret, turde jeg ikke bare sige nej tak til Trafikstyrelsen," siger han.

"Jeg ville gerne give Trafikstyrelsen et ordentligt svar inden december, og derfor havde jeg brug for svar fra Region Hovedstaden senest mandag den 29. november kl. 10 om, hvor længe jobbet i podecentret ville vare."

"Søndag gik jeg til forbøn. Det var det tætteste, jeg kunne komme på at 'lægge skind ud', som

^
Foran B777 i London Heathrow – en flytype, som Kenneth dog ikke selv har fløjet.

<
Kenneth har, så længe han kan huske, drømt om at blive pilot. Her er han (øverst) ved sin første soloflyvning og senere ved en indflyvning til Edinburgh.

Gideon i Gamle Testamente gjorde, da han havde brug for et klart svar fra Gud," siger Kenneth.

"Ved morgenmødet mandag – 28 minutter før tid – kom der bud fra Region Hovedstaden om, at jeg kunne beholde mit job hele 2022. Og så kunne jeg ringe afbud til Trafikstyrelsen."

VORES ERFARING ER, AT GUDS SVAR KOMMER I SIDSTE ØJEBLIK

Nogle gange kan det være fristende "at løbe foran Gud", når han sætter tålmodigheden på en stor prøve, erkender Kenneth. Ligesom han også kan spørge sig selv, hvornår de beslutninger, han tager, er ledet af Gud, eller hvornår det, han gør, egentlig er at tilsidesætte Guds plan. Som dengang, hvor han selv betalte pilotuddannelsen efter at være blevet afvist flere gange.

"Men jeg er overbevist om, at Gud stopper mig, hvis jeg er på vej i den helt forkerte retning."

"Gud er ekspert i at teste vores tålmodighed. Christina og jeg siger til hinanden og til mennesker omkring os, vi ved, at vi får svar, men vores erfaring er, at svaret først kommer i sidste øjeblik."

"Når man ikke kan se ret langt og føler, man har mistet kontrollen, kommer man let til at hive Gud ned, så man kan have ham i lommen til at bekræfte de beslutninger, man selv tager," siger han.

"Vi øver os i at hvile i, at det jo ikke er sådan,

Gud er ekspert i at teste vores tålmodighed. Christina og jeg ved, at vi får svar, men vores erfaring er, at svaret først kommer i sidste øjeblik.

det er. Gud har kontrollen, og vi har flere gange erfaret, at svaret kom lige til tiden, men det kan være rigtig svært at vente på ham. Vi har fået lov til at opleve igen og igen, at Gud har styr på det – og nogle gange får vi lov til at se bagudrettet, at der var en mening med det, der skete."

FIK ÅNDELIGT BOOST I SKOTSK KIRKE

Når Kenneth tænker tilbage, er han er overbevist om, at hans arbejdssituation ikke var den eneste grund til, at familien skulle flytte til Skotland

"Jeg tror, Gud sendte os derover, for at vi skulle have et åndeligt boost," siger han.

"Man lytter bedre, når man er flyttet til et andet land og er ude af sin komfortzone. Vi havde også meget bedre tid til at engagere os i kirken og i cellegruppen, end vi havde haft i Danmark.

Det skyldtes, at kalenderen var tom. Der var hverken sociale aftaler med vennerne eller familiefester, og selv om Kenneth arbejdede mere end nogensinde før, havde han stort set ingen overnatninger ude.

Familien valgte at komme i en stor kirke med to gudstjenester hver søndag og undervisning om aftenen, mange emner blev belyst bibelsk. Familien følte sig så godt tilpas i kirken, at de ikke var i tvivl om, at de skulle af sted både søndag formiddag og aften.

"Vi var virkelig glade for at komme i den kirke. Der var en villighed til at påtage sig opgaver, og alle tog ansvar," siger han.

"Prædikenerne var en konstant opfordring til at blive ved med at søge ind i evangeliet, og samtidig var de meget hverdagsnære og anvendelige. Når vi gik hjem, følte vi os rustet til at gå ud i ugen."

"Jeg tror på, at Gud sendte os til Skotland, for at vi skulle have et åndeligt boost," siger Kenneth.

Han tænker ofte tilbage på noget, som ungdomspræsten sagde: "Du er her ikke for din egen skyld, men for ham, der sidder ved siden af, for dine kolleger og for dem, du møder. Formålet er, at du kan blive udrustet og få noget at give videre. De skal ikke kigge på dig, men du skal præsentere Gud, så de kigger på Jesus. Og så er det ikke dit ansvar, hvad Gud gør."

Det er virkelig med til at give frimodighed til at leve som kristen i den hverdag, vi har i dag, konkluderer Kenneth. ■

>
LUMI Genbrug i Hillerød har indrettet ti lejligheder i bygningen Axelhus, som skal være boliger for nogle af de ukrainske flygtninge, der kommer til kommunen.

LUMI Genbrug har indrettet ti lejligheder til ukrainere

ET BORGERMØDE BLEV BEGYNDELSEN TIL ET **SAMARBEJDE MELLEM HILLERØD KOMMUNE OG LM'S LOKALE GENBRUGSBUTIK** OM AT INDRETTE TI LEJLIGHEDER TIL FLYGTNINGE.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** LEIF SONNE-MORTENSEN

Der er blevet tømt godt ud i LUMI Genbrugs lagre i Nordsjælland, og samtidig har LUMI fået etableret en rigtig god kontakt til Hillerød Kommune.

Det fortæller Britta Toft fra LUMI Genbrug i Hillerød.

Foreløbig har det nye samarbejde resulteret i indretningen af ti lejligheder til ukrainske flygtninge i byen med møbler, service, og hvad der ellers er brug for.

KOMMUNEN BAD OM HJÆLP PÅ ET BORGERMØDE

Britta Toft fortæller, at det hele begyndte den 29. marts, hvor Hillerød Kommune havde indbudt til et borgermøde, hvor man talte om, hvordan man kunne hjælpe de ukrainere, der kommer til kommunen.

Blandt andet havde kommunen akut brug for hjælp til indretning af ti lejligheder i bygningen Axelhus midt i byen.

LUMI Genbrug tog udfordringen op, og en gruppe på omkring ti medarbejdere tog fat. I løbet af halvanden uge var lejlighederne klar til indflytning, og der var også indrettet hyggeområder på gangarealerne.

Her sætter LUMI Genbrug nogle bibler på ukrainsk, som de får gratis hos Bibelselskabet.

MØBLER FRA LUMI I GILLELEJE OG KOMMUNENS GENBRUGSPLADS

Til indretningen af lejlighederne bruger LUMI af deres lagerbeholdning.

”Men for ikke at dræne vores lagre totalt har vi også gjort en masse for at få møbler og service andre steder fra,” siger Britta Toft.

”Blandt andet har vi lavet en aftale med kommunen om en container på genbrugspladsen, hvor man kan donere møbler til ukrainerne i stedet for at smide dem ud. Kommunen er meget taknemmelig for LUMI's indsats,” tilføjer hun. ▪

LUMI GENBRUG

Når du køber en vare i en af LUMI Genbrugs butikker, er du med til at støtte LM's arbejde i Danmark og missionslandene. Se mere på lumigenbrug.dk.

KOMMENDE VOLONTØRER KLÆDT PÅ TIL INTERNATIONALE OPGAVER

TEKST OG FOTO KAJA LAUTERBACH

Den 29.-30. april var der introduktionskursus for syv kommende volontører i LM's internationale arbejde. Det skete den 29.-30. april på LM's sekretariat i Hillerød.

Programmet var tæt besat med information om praktiske forhold, de kommende opgaver, kultur, ideer til undervisning af missionærbørn og online samtaler med de nuværende volontører.

Når det gælder kultur og omgangsformer, er det vigtigt på samme tid at være frimodig og ydmyg, understregede missionskonsulent Christian Lund Pedersen.

Som led i introduktionskurset havde de kommende volontører online samtaler med de volontører, der er i Cambodja og Tanzania nu.

FIK SVAR PÅ MANGE SPØRGSMÅL

Alle de unge var kommet med en lang liste med spørgsmål i bagagen, som de efterhånden kunne krydse af som besvaret.

"Det har været et godt kursus. Vi er overvældede, men føler os meget bedre klædt på nu," sagde de i fællesskab ved den afsluttende evaluering.

Især var der enighed om, at online kontakt til nuværende volontører er godt. Det gav en meget konkret fornemmelse af, hvad der venter – og så fik de en lille virtuel rundvisning der, hvor de skal bo.

STOR EFFEKT AF LMU-PROJEKT

I en video på LMU's Facebookside siger Bent Houmaa Jørgensen, der er direktør for Soma Biblia, en stor tak til LMU'erne. Sidste år samlede de ind til Fikia Maisha-bøger til oplæring af unge kristne i Tanzania. Projektet har affødt en bølge af ønsker fra den lutherske kirke i Tanzania, så der nu er trykt omkring 230.000 bøger.

PERUANSKE FORÆLDRE VAR PÅ **KURSUS I AT SKABE EN TRYG FAMILIE**

VOLD OG AGGRESSIVITET FYLDER I MANGE HJEM I PERU, HVOR MISSIONÆRERNE LISE OG FREDERIK BERGGREN SMIDT AFHOLDT **FORÆLDREKURSUS I OPDRAGELSESSTIL, DIALOG OG FORSONING.**

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **FOTO** KRISTINE BALLANTYNE

Over fem lørdage blev peruanske forældre klædt på til at tale sammen om, hvordan de ønsker at være forældre for deres børn.

Bag kurset stod LM's missionærer i Peru Lise og Frederik Berggren Smidt, der på opfordring fra LM's samarbejdskirke IEL-P tilbød et online kursus, der sluttede den 23. april. Her deltog mellem 20 og 50 forældrepar, hvor de hørte oplæg om, hvordan man skaber gode vaner, hvilken opdragelsesstil man har, og hvordan man taler med børnene om de store spørgsmål i livet.

AUTORITET, VOLD OG PRESSET PRIVATØKONOMI

"Der er en autoritetsproblematik i hjemmene, hvor vi i undersøgelser kan se, at der er psykisk

<

Forældrene skulle blandt andet samtale om, hvordan deres egen barndom havde været, og hvordan de bedst i praksis kunne vise deres børn kærlighed.

»

Aggressivitet er udbredt, og der er stor accept af, at manden taler ned til sin hustru og sine børn.

og fysisk vold og seksuel vold i hjemmene i hele befolkningen – også blandt evangelikale," forklarer Frederik og Lise uddyber:

"Aggressivitet er udbredt, og der er stor accept af, at manden taler ned til sin hustru og sine børn."

Derfor var det også oplagt at tale om at håndtere vrede, og hvordan man skaber et hjem, hvor børnene føler, at det er trygt at komme til mor og far, understreger parret.

Den autoritære tilgang til opdragelse i Peru gjorde det naturligt at fokusere på, hvordan man skaber et mere demokratisk hjem.

"Vi kan høre, at forældre taler om, hvad de drømmer om for børnenes fremtid. Det handler ikke om, hvad børnene kunne tænke sig," siger Lise og suppleres af sin mand:

"Danske forældre drømmer selvfølgelig også, men vi er nok mere vant til på et tidligere tidspunkt at inddrage børnene i, hvilke tanker de gør sig."

Det spiller ind i den autoritære tilgang i opdragelsen, at mange forældre er pressede økonomisk. Det presser også situationen i hjemmet, hvor lunten kan være kortere, og børnene kan bekymre sig om økonomien, lyder det fra parret.

FOKUS PÅ AT INDDRAGE BØRNENE MERE

Hvor det i Danmark er almindeligt, at store, hjemmeboende børn i stadig højere grad får medindflydelse i hjemmet og på deres eget liv, er det i Peru almindeligt, at selv voksne hjemmeboende børn adlyder deres forældre uden selv at blive inddraget i beslutningerne. Lise og Frederik Berggren Smith fokuserede i kurset på børnenes forskellige aldre, og hvilket niveau de mente, børnene kunne inddrages på.

Store børn skulle for eksempel inddrages i spørgsmål om alkohol, seksualitet og festkultur, fordi der hersker en nultolerance om disse emner blandt peruanske kristne, men at det samtidig er meget almindeligt med teenagegraviditeter.

"Vi opfordrede forældrene til at reflektere over, hvordan de kan komme mere i dialog med de unge om hjemmets grænser. I stedet for at sige ja eller nej til en fest, så skal de spørge dem, hvordan de vil tackle, at nogen gerne vil have dem med videre i byen, eller hvad de vil gøre, hvis der er alkohol," forklarede Frederik.

"Vi talte også om tilgivelse og forsoning og om, hvordan man giver barnet en forståelse af, at de er elskede, også selv om de dummer sig eller bryder hjemmets regler," tilføjede Lise.

LOKALE VIL BRUGE MATERIALET TIL AT UNDERVISE ANDRE

Kurserne var bygget sådan op, at der var god tid til, at forældrene kunne tale sammen, ligesom der er på et kursus om parforhold. Forældrene skulle blandt andet samtale om, hvordan deres egen barndom havde været, og hvordan de bedst i praksis kunne vise deres børn, at de elskede dem fremfor blot at sige det.

Her tog parret udgangspunkt i Gary Chapmans fem kærlighedssprog, der handler om, hvordan mennesker bedst forstår sig elsket.

Det er parrets oplevelse, at onlinekurset blev modtaget godt.

"I Peru er det ikke almindeligt at tænde for sit kamera, når man deltager i et online kursus, men de giver lidt respons i chatten. Særligt efter det fjerde kursus om forsoning og tilgivelse fortalte vores tekniker os bagefter, at det er et virkelig vigtigt emne, fordi der er meget stolthed," fortæller Lise.

"Der er også tre personer, der uafhængigt af hinanden har bedt om at få materialet tilsendt, så de kan undervise andre. Der er også nogle lutherske skoler, der gerne vil bruge det," siger Frederik, som håber, at materialet på den måde kan få en større lokal forandring.

Lise og Frederik Berggren Smidt er ved at skrive en bog på dansk om at være forældre. Den udkommer i efteråret 2023. ■

STØT FAMILIEARBEJDET I PERU

LM samarbejder med den lutherske kirken i Peru om at hjælpe peruanske familier ind i et sundt hverdagsliv gennem kurser og rådgivening.

Støt arbejdet på MobilePay 66288 eller dlm.dk/peru og mærk gaven "Peru".

ET GANSKE GODT ÅR FOR LM'S ØKONOMI

RESURSECHEF SENDER **STOR TAK TIL LM'S GIVERE**, DER HAR BRAGT LM SIKKERT GENNEM CORONA-NEDLUKNINGERNE.

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER

2021 blev et "ganske godt år" for LM's pengekasser. Sådan lyder den forsigtige vurdering fra LM's Resursechef Johnny Lindgreen. Med gaver for 16,8 millioner er 2021 kun cirka 50.000 kroner under rekorden i 2020. En del af årsagen er dog en ekstraordinær indsamling til Etiopien på 457.390 kroner i 2021.

"Giverne er blevet ved med at støtte igennem corona-tiden, selvom LM reelt har drevet mindre mission. Det er imponerende, at vores givere er så trofaste og har haft fuld forståelse," siger han med taknemmelighed.

UDGIFTER OG GENBRUG SLOG REKORD

2021 slog ikke rekord på indtægtssiden. Til gengæld blev året det dyreste år for LM nogensinde. For første gang i LM's historie kryber udgifterne over 30 millioner. Særligt udgifterne til det internationale arbejde steg i 2021, siger Resursechefen, der forudser, at det er noget, LM skal vænne sig til:

"Jo længere missionærer er udsendt, desto billigere er de pr år. En ny missionær skal etablere sig og have kultur- og sprogundervisning, og vi ser i stigende grad, at missionærer er udsendt i kortere tid end tidligere," siger han og peger på, at også pendler-missionærer er dyre. De kan have været i landet før og kende kultur og sprog, men de er ikke udrejst af Danmark i lang nok tid til at være undtaget dansk skat. Derfor bliver deres løn højere, da LM har et princip om, at alle ansatte skal have ens lønvilkår i forhold til vilkårene i arbejdslandet.

Også usikkerhed omkring energipriser og inflation kan få negativ betydning for LM's regnskab i 2022, mener han.

2021 blev også endnu et rekordår for genbrugsbutikkerne, der sendte sammenlagt lidt over seks millioner videre til LM's hovedkasse. Det er 1,4 millioner – eller lidt over 30 procent - mere end året før, der var den hidtidige rekord. Genbrugsindtægterne udgjorde i 2021 mere end en femtedel af LM's samlede indtægt.

"Det er virkelig imponerende, og vi skylder de flittige folk i butikkerne en stor tak," siger Resursechefen, der minder om, at butikkerne hele tiden har brug for ny arbejdskraft.

Det fulde regnskab kan findes på LM's hjemmeside. ■

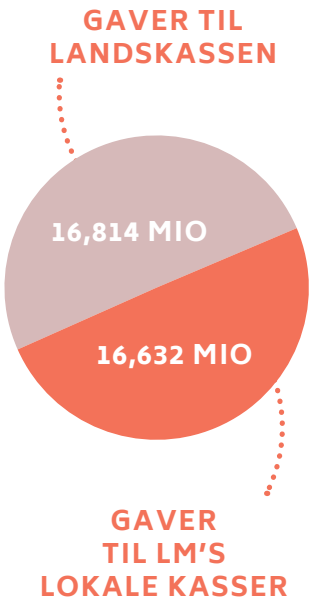

Efter at gaverne til LM i en årrække primært er landet i de lokale kasser, får landskassen igen mest i 2022. Det skyldes dog ikke mindst en særindsamling til Etiopien på knap 460.000 kroner.

"Det er meget imponerende, at vi kan fastholde en nogenlunde 50-50 fordeling, for der er mange lokale initiativer. Det vidner om, at der stadig er stor sammenhængskraft i LM," siger resursechef Johnny Lindgreen.

INDTÆGTER FRA LUMI GENBRUG

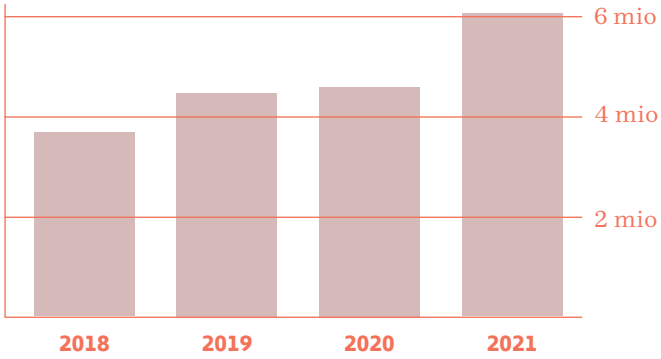

Genbrugsindtægterne slog alle rekorder i 2021 og udgjorde over 20 % af LM's samlede indtægter.
"Jeg vil gerne sende en meget stor tak til de flittige medarbejdere i butikkerne. Regnskabsmæssigt kan det dog også bekymre, hvis LM bliver for afhængig af genbrugsindtægterne. For arbejdet kræver, at man hele tiden får nye medarbejdere," siger resursechef Johnny Lindgreen.

INDTÆGTER IALT
28,817 MIO

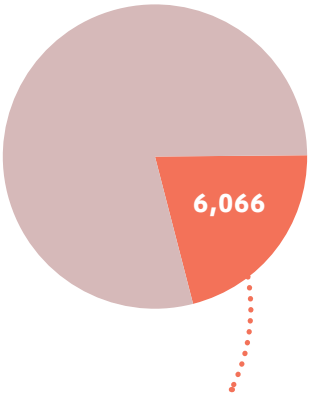

INDTÆGTER FRA LUMI GENBRUG

Indtægterne fra LM's otte genbrugsbutikker bidrog i 2021 med over 20 procent af de samlede indtægter. Dertil kommer de beløb, som LUMI-butikkerne sendte videre til LM's lokale kasser.

Ud over gaveindtægten, der er LM's hovedindtægtskilde, var der i 2021 også indtægter fra abonnementer, offentlige tilskud og arvesager.

UDGIFTER IALT
30,204 MIO

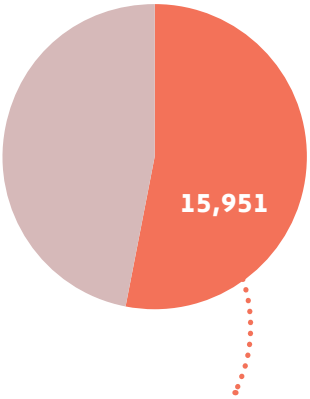

UDGIFTER INTERNATIONALT

2021 blev det dyreste år for LM nogensinde. Det skyldes stigende omkostninger på flere områder.

I kroner og øre var stigningen højst i LM's internationale arbejde. Procentmæssigt var stigningen dog højest i LM's tværkulturelle arbejde. Her steg udgifterne med 12 procent, hvilket dog kun svarer til en stigning på lidt over 150.000 kroner.

FOTO: HELLE BECH

MISSIONS- OG RETRÆTECENTER I IRINGA

2021 skriver sig ind i LM-historien som det år, hvor den tidligere danske skole i Iringa blev ombygget til et kursuscenter. Størstedelen af pengene blev finansieret af en anonym donor.

FOTO: RUTH BACH-SVENDSEN

FAMILIEARBEJDE UDE OG HJEMME

Kvinderettigheder, oplysning om pubertet og seksualitet og kurser for par og forældre var noget af det, LM brugte tid og penge på i både Danmark, Tanzania og Peru i 2021.

FOTO: NLM.NO

SÆRINDSAMLING TIL OVERSVØMMET SKOLE

LM samlede 457.390 kroner ind til Mekane Yesus Seminary, der blev oversvømmet i 2021. LM har flere gange haft lærere på skolen, der uddanner præster til den lutherske kirke i Etiopien.

LÆRERÅDET UDTALER SIG OM KRITIK AF PROJEKT DISCIPEL 24-7

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Da Lærerådet var samlet i Vestjylland i midten af marts drøftede LM's øverste læreorgan den kritik, som foreningen Nyt Livs blad i efteråret rettede mod discipelskabsprojektet Discipel 24-7 . Lærerådet havde inden mødet forsøgt at få en repræsentant fra Nyt Livs bestyrelse til at deltage, men hverken de eller bladets redaktør Mikkel Vigilius havde mulighed for at være med.

Lærerådets interne drøftelse mundede ud i en udtalelse, der kan findes på LM's hjemmeside (kortlink.dk/2fnzu). Her kommenterer LM's Læreråd ikke på hele Mikkel Vigilius lange kritik, men blot på hans kritik af synet på mission i Discipel 24-7's udgivelser.

Lærerådet erklærer sig enig i, at man ikke kan fortolke Bibelens kald til mission som et kald til den enkelte kristne:

"Vi er ikke alle evangelister, men vi er alle vidner," hedder det i udtalelsen, hvormed Lærerådet søger at understrege, at alle kristne er kaldet til at stå ved deres tro i hverdagen, men at alle kristne ikke er kaldet til opsøgende mission ligesom apostlene var.

Lærerådet er også enige i, at der særligt i den sidste udgivelse fra Discipel 24-7 *Når Jesus fylder* kan findes formuleringer, der lægger op til den forståelse, at alle kristne skal drive opsøgende mission. Det kan være et pres, erkender Lærerådet, der på den baggrund skriver, at det ikke er meningen, at Discipel 24-7's materialer skal læses isoleret fra den luthersk-rosenianske forankring, som kendetegner LM.

GOD INSPIRATION, MEN IKKE DOGMATIK

Samtidig maner Lærerådet dog til besindighed, fordi Discipel 24-7's oplæring netop sker ud fra en kobling til LM's teologi. Oplæringen foretages af betroede medarbejere, som nyder Lærerådets fulde tillid, hedder det også i udtalelsen.

Lærerådet fastholder derfor i udtalelsen, at Discipel 24-7's materialer ikke er dogmatik, men god inspiration, der tjener som et kærligt skub til at tage kaldet alvorligt til at række evangeliet videre alvorligt.

Lærerådet opfordrede også medarbejderne i Discipel 24-7 til at fortsætte arbejdet med frimodighed og fortsætte dialogen med Nyt Livs redaktør Mikkel Vigilius om den enkelte kristnes forpligtelse til mission.

MISSIONÆRFAMILIE I CAMBODJA STOPPER I ANSÆTTELSEN

Landsstyrelsen har valgt at trække en kontraktforlængelse med *Monika og Simon Kronborg* tilbage. Det sker som følge af samarbejdsproblemer i Siem Reap, som ikke muliggjorde en fortsættelse af det nuværende teamsamarbejde. LM er taknemmelige for, at Monika og Simon stillede sig til rådighed for Guds kald og for den indsats, som de har ydet.

Familien Kronborg med børnene Alfred og Manola blev udsendt i 2018 og fortsætter deres arbejde indtil sommer.

SØREN ERIKSEN ANSAT I VESTJYLLANDS AFDELING

Fra 1. maj 2022 og frem til juni næste år er Søren Eriksen ansat i en 50 procent stilling i LM Vestjylland.

Afdelingsstyrelsen i Vestjylland har længe haft et ønske om at styrke evangelisationsarbejdet i afdelingen. Med ansættelsen af Søren i dette år vil det blive muligt at give det arbejde et løft enkelte steder i afdelingen.

Fra juni 2023 vil Søren være ansat på Café Kilden i Herning, hvor han fra 1. juli vil få overdraget lederansvaret efter Christian Haahr Andersen, som da går på pension.

VOLONTØR I IRINGA FORLÆNGER

Volontør Luka Pedersen har forlænget sit volontørophold i Iringa til og med juni måned. Luka var bogvolontør i Arusha i 2020-2021 og har siden august 2021 arbejdet i nomadearbejdet og udført praktiske opgaver på LM's grund i Iringa og på bibelskolen i Ilambilole.

Jakobs Blomster-forum

Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

MW COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen er udbyttebetalende og har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere på vores hjemmeside: www.mwcompounders.dk

Kontaktpersoner:
Johannes Møller: 61 76 69 05 Dan Wejse: 26 83 37 44

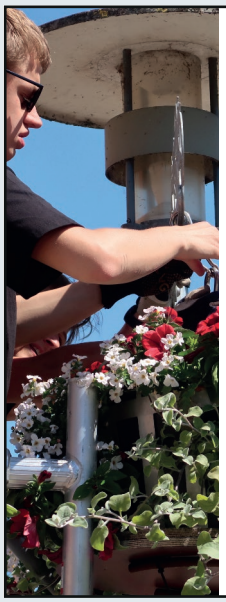

LivogJob Fonden

LivogJob er er for unge med særlige behov, hvor vi har:

- STU uddannelse
- Beskyttet beskæftigelse
- Botilbud med 16 pladser for 17-30-årige
- Tilgængelighed for alle
- Et kristent værdigrundlag og en kristen etik
- Fokus på at bidrage til lokalområdet

Se mere på livogjob.dk eller ring 54441705

Aulum Kristne Friskole
en god ballast for livet
søger pædagog

EN GOD FAGLIG BALLAST FOR LIVET
EN GOD TRÆG BALLAST FOR LIVET
EN GOD VÆRDIFULD BALLAST FOR LIVET

Se mere på akf.dk

Få SMS med akutte bedeemner

Udkommer efter behov
Tilmeld dig på opendoors.dk/sms

Scan og tilmeld

Open Doors
TJENER VERDENS FORFULGTE KRISTNE

ER DU VORES NYE PÆDAGOG MED GRUPPELEDERFUNKTION?

LÆS MERE PÅ denkristnefriskole.dk

Vi søger en pædagog med gruppelederfunktion i fritidsdelen og pædagogiske støtteopgaver i skoledelen med ansættelse 1. august 2022.

DEN KRISTNE FRISKOLE I HOLSTEBRO

TEMA:
FAR-ROLLEN

Når Jesus giver os lov til at kalde Gud for far, er det en hæderstitel, og når Gud gør mennesker til forældre, er det både en velsignelse og et ansvar.

Det er ikke indlysende for alle i dag, at far kan og skal bidrage med noget særligt, men sådan taler Bibelen om det.

I dette tema ser vi nærmere på den rolle, en far spiller. Det gør vi for at opmuntre både mødre og fædre til at gøre Bibelens høje idealer om fars rolle til deres egne idealer.

Først og sidst må det være fars mål at pege hen på den himmelske far.

FAR MÅ IKKE VÆRE **TAVS**

EN FARS VIGTIGSTE OPGAVE ER AT S**ÆTTE RAMMER FOR DEN KRISTNE OPLÆRING AF BØRNENE** OG GØRE DET LET FOR DEM AT ÆRE HAM.

TEKST KAJA LAUTERBACH **ILLUSTRATION** FREEPIK

KRISTIAN LARSEN
LM KIDS KONSULENT

KRISTIAN ANDERSEN
FAMILIEKONSULENT

”En far har et ansvar, som han ikke kan læsse af på andre, men han er ikke alene om at udføre det. Det, som far ikke kan, kan mor. Eller andre i familien. Eller menigheden.”

Det siger børnekonsulent i LM Kids Kristian Larsen. Han forklarer, at det særlige ansvar er at sætte rammer for, at den kristne oplæring finder sted.

Familiekonsulent Kristian Andersen indskyder, at det kan gøres på mange måder, men det vigtigste er, at man ikke må være tavs.

”Der er direkte anvisninger i Bibelen til, at man skal undervise sit barn – og formaninger til børnene om at lytte – og det kræver, at far har noget at sige.”

Kristian Larsen anfører, at en del af det at have noget at sige ind i børnenes liv er at formidle Bibelens svar ind i den virkelighed, der faktisk er deres med regnbuefamilier og normløshed. Og det er en svær opgave, påpeger han.

”At finde vej mellem at beskytte dem fra det onde og udruste dem til at leve i verden med både det gode og det onde kræver, at jeg både kender Guds ord og den verden og hverdag, børnene lever i. Derfor må jeg som far ønske at være tæt på mit barn – ikke for at kontrollere, men for at forstå,” siger Kristian Andersen.

VÆR ROLLEMODELLER FOR VÆRDIER SOM TILGIVELSE OG TILLID

De to konsulenter er enige om, at hovedoverskriften over det at være far er, at det er fantastisk.

”Det giver en kæmpe glæde og en masse oplevelser, men man kan også blive usikker og tænke: Mon jeg kan det her? Er jeg en god far?" siger Kristian Andersen. Han tilføjer:

”I Bibelen er der et bud til børnene om, at de skal ære deres far og mor. Som far er den vigtigste opgave, at man ikke gør det for vanskeligt for dem.”

Det handler om at sætte rammer for livet med kærlighed og vejledning uden at anvende magt. Og at videreformidle de værdier, man selv finder som de rigeste, og som betyder rigtig meget for én.

Når det gælder formidlingen af værdier som tilgivelse og tillid, mener Kristian Andersen, at de skal praktiseres i hjemmet.

”Børnene skal se og opleve, at det ikke er teori,” siger han.

Kristian Larsen indskyder, at forældrene på samme måde skal være forbilleder og lade børnene se, at bibellæsning og bøn er vigtig for dem.

I Bibelen er der et bud til børnene om, at de skal ære deres far og mor. Som far er den vigtigste opgave, at man ikke gør det for vanskeligt.

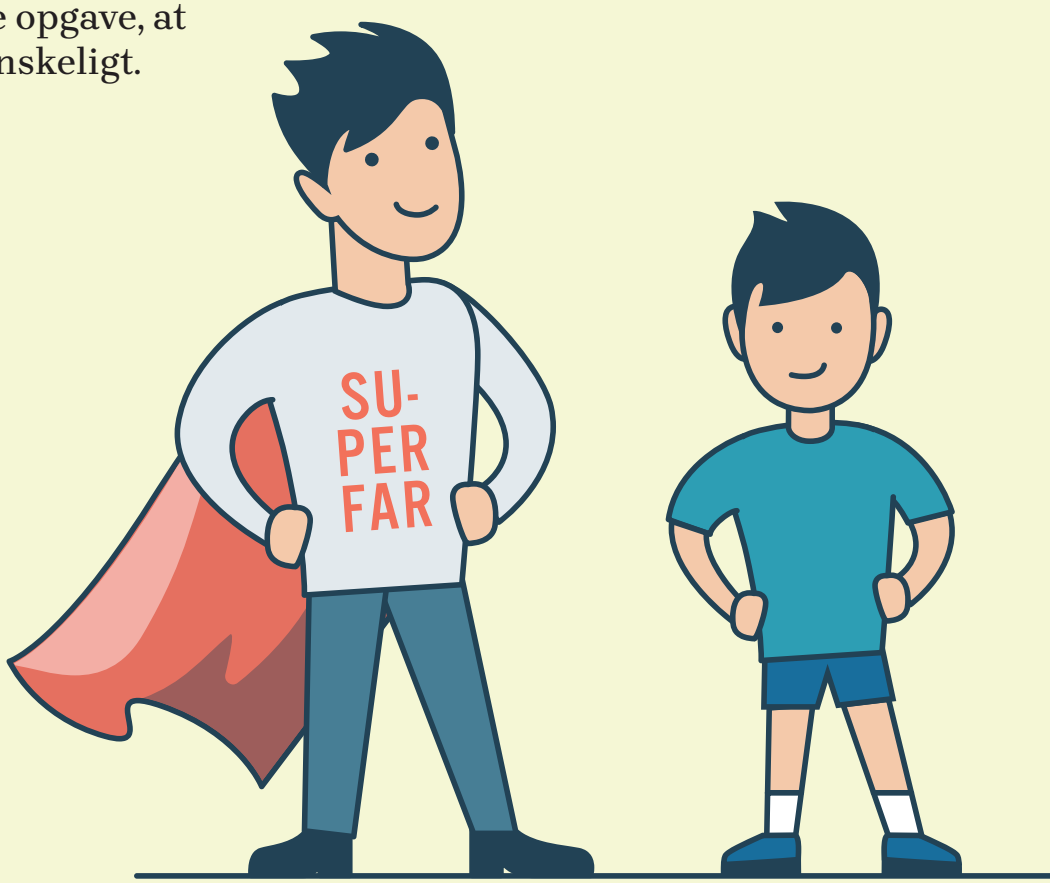

Hvis konsekvenser er nødvendig, skal det kun være i kort tid og altid med et positivt sigte, som når Herren tugter og formaner, understreger de i enighed.

GÅ IKKE FOR LANGT AD SAMMENLIGNINGENS VEJ

Der er et enormt stort fokus på præstation i dag. Også på det med at være far, peger de to gange Kristian på.

"Når jeg bliver usikker på, om jeg kan løfte ansvaret, skal jeg huske, jeg er den bedste far for mine børn, for jeg er den far, Gud har givet dem," siger Kristian Andersen.

"Det betyder ikke, at jeg ikke skal tænke mig om og være selvkritisk, men jeg må ikke gå for langt ud ad sammenligningens vej."

Kristian Larsen indskyder:

"Det er altid godt at spejle sig i Gud som far. Og så skal man være far i nådens rum og give sig tid til at lære i stedet for at forvente, at man kan alt perfekt fra dag et."

HJEMMET SKAL VÆRE NOGET, MAN SIGER "VI" OM

Begge konsulenter understreger, at det at sætte rammerne for et godt hjem skal være en fælles forpligtelse. Noget, man siger "vi" om, hvor man gør ting sammen, og hvor man føler, at man hører til, som man er.

Børn vil gerne gøre noget sammen og være med i fælles aktiviteter og opgaver i husholdningen, men det kræver, at vi som voksne prioriterer tid til samvær – vi har nemlig ofte så mange ting, vi synes, vi skal, og det kan føre til, at børn bliver passive foran computeren," siger Kristian Andersen.

"Nogle steder kan der nærmest være tendenser til, at hjemmet er et bofællesskab, hvor alle har hver sit rum og hver sin computer." ▪

^

Der er i dag et stort fokus på at præstere – også som far. Men det er vigtigt ikke at sammenligne for meget. Du er den bedste far for dine børn, fordi du er den far, Gud har givet dem.

DET FIK JEG **FRA MIN FAR**

TRE LM'ERE FORTÆLLER, HVORDAN DERES FAR HAR INSPIRERET DEM TIL AT VÆRE **EN GOD FAR FOR DERES EGNE BØRN.**

JACOB KNUDSEN
33 ÅR, EJER I TREDJE GENERATION AF GAMMELBRO CAMPING I ÅRØSUND.
FAR TIL TO BØRN PÅ FIRE OG SEKS ÅR.

» **Jeg ønsker at give den samme respekt for Guds ord videre til mine egne børn.**

Noget af det, min far har givet mig med, er, at han har lært mig, at Gud er en hellig og almægtig Gud, der kan handle, som han vil. Han har givet udtryk for den alvor, der er i at trodse Gud.

Det var ikke bare teori og snak, da vi var børn, men der blev sat nogle tydelige rammer, fx i forhold til hvad der ikke var godt for os at se i fjernsynet. Jeg kan også huske, at jeg blev inviteret til en børnefødselsdag med diskotek. Det syntes min far heller ikke om.

Der blev sat nogle rammer, som jeg er taknemmelig for i dag. Det har lært mig, at vi ikke bare kan leve, som vi har lyst til, men at vi er forpligtet på at følge Guds ord.

Og så har Israels betydning i Bibelen altid fyldt meget for min far, så han har også lært mig om de løfter, Gud gav Israel, og at Guds trofasthed også gælder os i dag.

Jeg ønsker at give den samme respekt for Guds ord videre til mine egne børn. Og så prøver jeg at gøre det helt jordnært, at han, som er Israels og historiens Gud, samtidig er vores himmelske far.

Som far vil jeg gerne være nærværende over for vores børn og vise dem den kærlighed og omsorg, de har brug for. De skal lære at kende vreden over det, som er forkert i Guds øjne, og samtidig mærke hans nåde og tilgivelse.

Min vigtigste opgave er at vise dem, at de er elsket – ikke for det, de gør eller ikke gør, men fordi de er til. At min kærlighed til dem er den samme, uanset hvordan de har opført sig.

RASMUS THOMSEN
27 ÅR, MEDICINSTUDERENDE, VANLØSE.
FAR TIL EN DATTER PÅ FEM MÅNEDER.

Min egen far har altid været meget synlig i sin tro. Først og fremmest i familiens andagtsliv og i vores fælles bøn. Det er sådan en type far, jeg også gerne vil være.

Jeg har altid været fascineret af hans store engagement både i LM-menigheden og i den lokale folkekirke og på de utallige juniorlejre, han har været med på. At se hans trofasthed i det, og hvad det gjorde både for os derhjemme og i det store fællesskab, peger for mig også hen på den trofasthed, som Gud viser os.

Og så har jeg lært meget af hans altid åbne arme – over for os og for naboer og venner. Han står altid klar med hjælp til sine børn og dem omkring sig og er tilgængelig på alle tider af døgnet, selv midt om natten, hvis det skulle brænde på. Hans medleven ned i mindste detalje gør stort indtryk på mig. Her den anden dag fik jeg for eksempel en sms fra ham med ønsket om alt godt, lige inden jeg skulle ud og spille en fodboldkamp.

Den vigtigste opgave for mig som far må være at vise min datter, at hun er betingelsesløst elsket – af mig og af sin himmelske far.

Jeg vil gøre, hvad jeg kan, for at hun må lære Jesus at kende som sin frelser og bedste ven. Jeg ved ikke, hvor meget af det, hun forstår nu, men jeg ønsker bare, at hun så at sige må få det ind med modermælken.

Min fars medleven ned i mindste detalje gør stort indtryk på mig.

Jeg tænker om min far som en, der altid har kunnet håndtere balancen mellem konsekvens og kærlighed. Det har nok været den gammeldags opdragelse med et kærlighedsaspekt, og det værdsætter jeg rigtig meget. Det minder mig om, at vi har en himmelsk far, som ikke tåler synden, men vi har også Jesus, som tilgiver den, der synder.

I min barndom tog vi alle sammen af sted i kirke og til LM-møde lige meget hvad, også selv om vi måske ikke havde lyst. Det var ikke noget, jeg syntes særligt meget om dengang, men som voksen er jeg kommet til at se værdien af det.

Det har været vigtigt for mig for at blive bevaret i troen, og det har givet mig nogle gode vaner til gavn for det kristne fællesskab.

Den måde, min far var kristen familiefar på, har jeg ført videre til mine egne børn. Jeg har faktisk aldrig haft lyst til at gøre tingene meget anderledes end det, jeg selv er opdraget med.

Derfor har vi også altid taget vores børn med til møde. Selvfølgelig har det været sværere, i takt med at børnene er blevet større, og de har også brokket sig, men vi er kommet over det. Og jeg er glad for at kunne sige, at jeg synes, det er lykkedes meget godt.

Det har betydet, at de i dag – selv om de to ældste er myndige og kan bestemme selv – har lyst til at tage med til møde. På den måde er det givet videre fra far til søn og derfra videre igen.

ANDERS LUND
46 ÅR, INGENIØR, KALUNDBORG.
FAR TIL TRE BØRN PÅ 16, 19 OG 22 ÅR.

Jeg har faktisk aldrig haft lyst til at gøre tingene meget anderledes end det, jeg selv er opdraget med.

> For nogle kan talen om Gud som far vække negative minder, fordi de selv har oplevet en far, som var langt fra perfekt.

Som barn af Gud har jeg en forbindelse til min Far – også når jeg ikke forstår det

HELGE PAULSEN HAR OFTE OPLEVET, AT HANS HUMØR PÅVIRKEDE HANS MÅDE AT VÆRE FAR PÅ. **HAN GLÆDER SIG OVER, AT GUD ALDRIG HAR HUMØRSVINGNINGER.**

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **FOTO** PEXELS

Gud er en bedre far, end et menneske kan være. Det kan prædikant og leder på LM's kursuscenter Virksund Helge Paulsen skrive under på.

"Jeg havde mange gode ambitioner om andagtsliv og meget andet, da jeg var ung, men så kom der alle mulige gøremål på tværs," siger den nu tidligere politimand, der i mange år havde arbejdstider på alle tider af døgnet. Han tror ikke, hans familie har lidt under det, og tilføjer, at hans kone, der var hjemmegående, har stået for mange opgaver i hjemmet. Ud over parrets egne fem børn, har de i årenes løb også været familie for otte plejebørn i kortere eller længere tid.

^ Helge Paulsen er far til fem og har derudover haft otte plejebørn i kortere eller længere tid.

"På grund af skiftende arbejdstider og frivilligt arbejde har jeg været en del fraværende, hvor andre familier har deres familieliv. Her kan jeg godt tænke, at jeg af og til har svigtet i min rolle som far. Jeg er glad for, at Gud altid er den samme. Det har jeg ikke selv været som far, for vi er jo påvirket af, hvad vi går og tumler med. Vi er ikke altid i lige godt humør, men vores far i himlen er altid den samme."

IKKE ALLE HAR OPLEVET EN FAR, DER ELSKER

Helge Paulsen glæder sig også over, at Gud elsker sine børn betingelsesløst. Det tror han, at der er mange fædre, der gør, men som politimand og i samtaler med folk har han set mange eksempler på mennesker, der ikke har oplevet sig elsket betingelsesløst af deres jordiske far:

"Der er naturligvis dem, der har oplevet svigt, vold eller druk, men så er der også eksempler, hvor der ikke er foregået noget forkert, men hvor det har set pænt ud på overfladen og virkeligheden har været en anden. Eller der er familier, hvor far har haft for travlt."

Det er han selv opmærksom på, når han forkynder om emner, hvor det er naturligt at tale om Gud som far:

"Det er ikke nødvendigvis dramatisk, men som børneklubledere, LMU-ledere eller prædikanter skal vi huske at samle op på de tilhørere, der har en anden oplevelse end det ideelle billede af en far. For nogle kan talen om Gud som far vække negative minder, men er man bevidst om det, kan man tale sjælesørgerisk også ind i den situation."

SOM GUDS BARN ER JEG FORBUNDET TIL HAM

Når tankerne falder på Gud som den gode far, kan Helge Paulsen selv blive

frustreret over, at Gud nogle gange synes tavs.

Netop nu er parret ved at sælge deres hus uden for Helsinge for at flytte til Vestjylland, hvor Helge Paulsen er blevet leder på Virksund kursuscenter. Huset i Nordsjælland er stadig ikke solgt efter at have stået til salg i mange måneder, og efter et stort prisnedslag. Derfor bruger Helge mange timer på transport og er væk fra hjemmet.

"Jeg er overbevist om, at Gud hører bøn og besvarer den på den måde og på det tidspunkt, han synes bedst. Det er bare ikke altid helt i tråd med det, som jeg synes. Jeg ville gerne, at tingene skulle gå anderledes og måske lidt hurtigere. Min erfaring er, at Gud tager hånd om tingene som en god far, men det er svært at finde sig til rette i at vente."

I sådan en situation husker Helge Paulsen på et af sine yndlingsvers: "Fordi I er børn, har Gud sendt sin søns ånd i vores hjerter, og den råber: Abba, fader!" (Gal 4,6).

"Selv når vi kommer til kort, råber Ånden i os til Gud. Det har været en enorm trøst for mig selv. Og det er jo det store perspektiv i at have Gud som far, at der er en forbindelse mellem mig og ham, også når jeg ikke selv oplever det eller ikke selv kan råbe med." ■

ESTER FRICH DAM-LARSEN
STUDERENDE
ESTERJ9@GMAIL.COM

"VOR FAR" – TÆNK, AT DET ER SANDT

"Vor fader, du som er i himlen ..." Jeg er nok ikke den eneste, der har sagt den sætning hundredvis af gange, og – hvis jeg skal være ærlig – ikke altid med det største engagement. Den sidder på rygraden, og jeg kan den i søvne. Men allerede, når jeg stopper op ved de første syv ord, er der noget at reflektere over.

Gud er ganske vist min far, men han er også vores far. Jeg har kristne søstre og brødre overalt i verden, selv om jeg naturligvis ikke kender dem alle. Når jeg beder Fadervor, beder jeg med på en bøn, som er universel og international, og som samler alle verdens kristne til ét fællesskab med Gud som vores fælles far.

Jesus lærte sine disciple at bede bønnen, og vi bruger den samme bøn i dag. Den har ikke mistet sin gyldighed og relevans, for Gud er stadig vores far, og det har han lovet, han bliver ved med at være. Også når jeg skøjter hen over bønnen og fremsiger den frem for at bede den.

Gud er i *himlen*. Det fortæller mig, at han er almægtig og har det overblik, jeg ikke selv har. Fra min lejlighed på 2. sal har jeg en smuk udsigt over Brabrand Sø og de omkringliggende skove og villakvarterer. Jeg bilder mig ind, at jeg har en af Aarhus' bedste udsigter. Men Gud kan se endnu mere og endnu længere, og så har han endda skabt det hele.

Jeg ved ikke, hvad himlen er for et sted, men jeg ved, at dér har jeg en far, som er både hellig, kærlig, retfærdig og god. Han er min far, og han er din far, og ham har verden brug for at møde.

BIBEL-SAG **SKAL IGEN FOR RETTEN** I FINLAND

TIDLIGERE MINISTER ER **KLAR TIL AT BRINGE SAGEN OM HENDES UDTALELSER OM HOMOSEKSUELLE TIL MENNESKERETTIGHEDSDOMSTOLEN**, HVIS DET BLIVER NØDVENDIGT.

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **PRESSEFOTO**

^
I marts vurderede retten i Finland, at Räsänens udtalelser om seksualitet ikke er foragt, had eller intolerance mod homoseksuelle.

Hvis den tidligere finske indenrigsminister Päivi Räsänen, der var under anklage for hadtale mod homoseksuelle, troede, at sagen var færdig, da hun i slutningen af marts blev kendt ikke-skyldig, kan hun godt tro om igen. Den 27. april ankede statsanklageren sagen til appeldomstolen.

”Det sværeste for mig er at lytte til anklagerens falske beskyldninger om mine udtalelser. Jeg ville foretrække, at anklageren holdt sig til ting, jeg faktisk har sagt, i stedet for at blive ved med at fremlægge falske udtalelser og beskyldninger for retten,” siger den tidligere kristendemokratiske formand i en pressemeddelelse.

FALSKE PÅSTANDE

Sagen bliver kaldt en bibel-retssag af hovedpersonen selv, der i Finland er kendt som en overbevist luthersk kristen, som tolker Bibelens ord om køn og sex bogstaveligt. Sagens punkter er hendes kritik af den lutherske statskirke i landet, da de støttede op om Pride-paraden i 2019, en folder om Bibelens syn på homoseksualitet fra 2004 og lignende udtalelser i et radioprogram.

”Anklageren hævder, at jeg siger, at ’alle homoseksuelle er og bør anses for at være mindreværdige’. Det har jeg aldrig sagt og aldrig ment. Tværtimod siger jeg i folderen at enhver uanset seksuel orientering er lige og har lige stor værdi.”

Også byretten fastslog, at den finske statsanklager Raija Toiviainen havde tillagt Räsänen påstande, der ikke kunne genfindes i de tekster, hun var under anklage for.

Raija Toiviainen gav allerede kort efter retssagen udtryk for, at hun ønskede at anke sagen. Hun afviser kategorisk, at hun har fejlfortolket Räsänens udtalelser.

SKRÆMME TIL TAVSHED

Med undersøgelser og afhøringer har sagen indtil videre varet knap tre år. Räsänen overbevist om, at sagen også ender i Finlands Højesteret og den europæiske menneskerettighedsdomstol.

”Jeg er klar til at kæmpe,” skrev den 62-årige på Twitter, som støttes af den amerikanske kristne lobby- og advokatgruppe Alliance Defending Freedom, der har ført flere sager om kristnes ytrings- og tankefrihed i den vestlige verden. Räsänen frygter, at sagen kan skræmme kristne fra at give udtryk for deres holdninger og gøre det ulovligt at sige den bibelske lære om synd højt. ■

Ukraine – og flygtninge herfra – får støtte fra det meste af verden. Nu også fra Det lutherske Verdensforbund.

60.000 flygtninge fra Ukraine får pengegave

DET LUTHERSKE VERDENSFORBUND DONERER **KONTANTER TIL DE MEST UDSATTE FLYGTNINGE I POLEN.**

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **FOTO** PEXELS.COM

Det Lutherske Verdensforbund vil uddele kontanter til ukrainske flygtninge i Polen for at hjælpe dem på en fleksibel måde. Projektet sker i samarbejde med den Evangeliske Augsburgsbekendelseskirke i Polen, hvor over 3.000.000 af de mere end 5.400.000 ukrainske flygtninge opholder sig. Kirken har støttet flygtningene siden krigens start.

”Uddeling af kontanter er en fleksibel måde at yde nødhjælp på”, begrunder det Lutherske Verdensforbund:

PENGE ER FLEKSIBEL NØDHJÆLP

"Kontanter er bedre end uddeling af fødevarer, tøj eller lignende, fordi pengene giver flygtninge mulighed for at købe netop de varer, som den konkrete familie har brug for, lige som de lokale gør," lyder det fra Det lutherske Verdensforbund.

Som en afledt virkning, giver kontantuddelinger også en gevinst til den polske økonomi, mener Verdensforbundet.

Kontanterne deles ud i seks byer fordelt over det centrale og vestlige Polen, der grænser op til Ukraine.

Målet er at dele penge ud til mindst 60.000 af de mest udsatte familier. Hver familie får 150 euro til familiens overhoved og 130 euro pr familiemedlem.

”Vi er meget taknemmelige over den generøsitet og åbenhed, som det globale lutherske fællesskab viser os,” lyder det fra biskop Jerzy Samiec.

Projektet støttes af FN’s Flygtningeorganisation UNHCR samt en række lutherske kirker.

NLM SÆLGER TIDLIGERE HOVEDKVARTER

Norsk Luthersk Misjonssamband forventer at sælge deres tidligere hovedkvarter Grensen 19 inden sommeren.

Organisationen, som LM samarbejder med i særligt Peru, har modtaget et bud på over 300 millioner kroner, som ejendommen i det centrale Oslo er vurderet til.

SKOTSK KIRKE VIL VIE HOMOSEKSUELLE

Church of Scotland – Skotlands protestantiske kirke – forventes at indføre vielser for homoseksuelle fra maj efter flere års debat. Ud af kirkens 42 stifter støtter 29 beslutningen.

TEOLOGISK UDDANNELSE FOR KINESERE I EUROPA

FOTO: PEXELS.COM

Den 12. april blev det Italienske Kinesiske Teologiske Seminarium stiftet i Rom.

Uddannelsesinstitutionen, der har baptistisk baggrund, har til formål at uddanne kirkeledere til kinesiske kirker i Europa. Det nye uddannelsessted er oprettet i Italien, fordi der traditionelt altid har været mange kinesiske kristne dér. Kirkerne har dog stået uden teologisk uddannelse, og der er behov for systematisk bibelundervisning og pastoral pleje, hedder det på instituttets hjemmeside.

>
Hvert år aborteres 14-15.000 fostre i Danmark. I 2016 arrangerede foreningen Retten til Liv en mindedag for dem i Odense.

DANSK **ABORTLOVGIVNING TIL DEBAT:** HÆV GRÆNSEN

NYE RETNINGSLINJER FRA WHO ANBEFALER, AT KVINDEN KAN FÅ **ABORT INDTIL FØDSLEN.**

TEKST NICKLAS LAUTRUP-MEINER **FOTO** WEBOFOTO

Det har vakt opsigt i danske medier, at Verdenssundhedsorganisationen WHO, der hører under FN, har ændret sine retningslinjer på abortområdet.

Ifølge de nye retningslinjer fra 9. marts anbefaler WHO, at man kan give mulighed for abort, uanset hvor langt man er i graviditeten, og på enhver forlangende fra den gravide. WHO anbefaler desuden, at man sikrer sig, at sundhedspersonalets samvittighedsmæssige grunde til at sige nej til at medvirke ikke står i vejen for, at man kan få abort.

Det overrasker ikke Retten til Liv, der kalder de nye retningslinjer ”den fulde konsekvens af det gamle synspunkt: at en kvinde har ret til at bestemme over sin egen krop, uanset at denne ret udøves på bekostning af et andet menneskes liv.”

FRA INGENTING TIL ALTING

Retten til Liv konstaterer også, at WHO fuldstændig glemmer det ufødte barns ret og værdighed. Selv om Gorm Greisen, der er overlæge på Rigshospitalets afdeling for intensiv behandling af nyfødte og mindre børn, ikke deler Retten til Livs holdning til, at abort altid er uacceptabel, finder han WHO’s anbefaling af abort indtil fødslen ”helt vild”.

”Det moralske problem bliver enormt, hvis man som WHO siger, at så længe fostret eller barnet er i livmoderen, er det ingenting, men når det kommer ud, er det alting,” siger han til *Kristeligt Dagblad*.

Det betyder dog ikke, at den tidligere formand for Det etiske Råd er imod aborter foretaget på et tidspunkt, hvor barnet ellers ville være levedygtigt. Men han frygter, at WHO’s anbefalinger kan skubbe til en udvikling, hvor det i højere grad bliver almindeligt at abortere levedygtige børn.

HÆV ABORTGRÆNSEN TIL 18 ELLER 22 UGER

WHO’s nye retningslinjer taler både imod en aldersgrænse, men også for, at abort bliver tilgængelig slet og ret på forespørgsel fra den gravide.

I Danmark kan en kvinde gå til sin læge og bede om en abort indtil uge 12 i graviditeten. Ønsker man en abort senere, kræver det et samråd med en gynækolog, psykiater og socialrådgiver. Her er der i princippet ikke nogen grænse, men der gives sjældent tilladelse til abort

»

WHO’s anbefaling af abort indtil fødslen er ”helt vild”.

efter uge 22.

Skal Danmark følge WHO's retningslinjer, kræver det altså også, at man fjerner samrådet.

En rapport over samrådenes afgørelser viser, at der på landsplan i perioden 2012-2019 hvert år blev givet afslag på mellem 4,6 og 8,7 procent af ansøgningerne.

Der er i øjeblikket ikke nogen planer om at ændre den nuværende danske abortlov, siger Sundhedsministeriet til Danmarks Radio. Men de nye retningslinjer er blevet taget til efterretning, hedder det i en artikel, hvor flere taler for at hæve den frie abortgrænse til uge 18 som i Norge eller uge 22, hvor fosteret udvikler hjerneaktivitet. ■

ABORT I DANMARK

- Siden 1973 har enhver kvinde uden begrundelse haft ret til at få abort indtil 12. uge
- Mellem uge 12 og uge 22 kræver det en særlig godkendelse at få en abort. Godkendelsen kan ifølge loven blandt andet gives, hvis man er gravid på grund af incest eller voldtægt, hvis barnet er i risiko for en alvorlig lidelse, eller hvis man fysisk eller psykisk er i fare på grund af graviditeten.
- Frem til uge 8 foregår aborten som regel medicinsk. Efter uge 8 foregår aborten kirurgisk – oftest får kvinden først en pille, der får fosteret til at dø, hvorefter man sætter fødslen i gang.
- Der foretages omkring 15.000 aborter hvert år i Danmark, og 73 millioner på verdensplan.

Kilde: WHO, Mødrehjælpen, Retten til Liv

LINE RECKWEG NISSEN
KOORDINATOR HOS PROMISSIO
LINE@PROMISSIO.DK

DEN SOMMER VAR JEG **MEGET VRED PÅ GUD**

Kender du det, at du træffer et valg, fordi du er helt overbevist om, at det er dét, Gud vil?

Personligt har jeg særligt haft det sådan én gang. Det handlede om en fyr, som jeg var sikker på, Gud syntes, jeg skulle klinke skårene med, så vi kunne begynde at komme sammen igen. Men hvad gør man så, når det tre måneder senere er klart for os begge, at vi ikke skal være sammen, fordi jeg er kristen, og det er han ikke? Har jeg bedraget mig selv, eller har Gud sagt ét og ment noget andet?

Det er utroligt trosnedbrydende at satse alt på noget, som man oplever, er Guds vilje, for så at opdage, at sådan skulle det ikke være.

For min egen del var jeg meget vred på Gud den sommer. Fra andre i lignende situationer ved jeg, at det også har fået dem til at betvivle deres kald. De har sikkert, ligesom jeg, brugt oceaner af tid på at tænke processen igennem for at gennemskue, hvor misforståelsen er opstået. For min egen del kan jeg sige, at Gud aldrig har givet mig et svar. Til gengæld har han givet mig to andre ting.

Den første var det åndeligt bedste halvår i mit liv. På trods af vrede og uforståenhed, fik jeg lov at opleve en flig af den nåde, det kan være at lide for Kristus, som Paulus taler om i Filipperbrevet kapitel 1. Jeg havde afbrudt et forhold, fordi mit forhold til Jesus var vigtigere, og det gav et åndeligt boost, jeg aldrig har oplevet magen til før eller siden.

Den anden ting er en overraskende oplysning, som for nylig gav mig et nyt perspektiv. I arbejdsregi har vi bygget en ret stor bygning i et land i Afrika – både målt i kvadratmeter og kroner. Byggeprocessen har været meget frustrerede. Vi har hele tiden oplevet, at byggeriet var Guds vilje, men tingene er gang på gang blevet forhalet, og udgifterne er bare steget. Vi syntes, det tog en evighed. I hvert fald lige indtil vi tilfældigvis hørte fra en lokal, at det var noget nær et mirakel. Hvis tingene var gået, som de plejede, ville det byggeri aldrig have kunnet stå færdigt så hurtigt, sagde han.

Dét var en øjenåbner for mig. Uanset hvad jeg betragter, ser jeg det altid kun fra min egen lille, snævre synsvinkel. Gud kan udføre mirakler rundt om mig, som jeg ikke opdager, fordi jeg ikke ser tingene fra hans perspektiv.

Det forklarer mig stadig ikke, hvorfor jeg kan føle mig ledt til én ting, og virkeligheden bliver en anden. Men det forklarer mig, at jeg ikke har det fulde overblik. Og dét gøder min tillid til, at Gud har det hele i sin hånd.

OVE EIKJE:
DA GUD GREP INN
EB MEDIA, NORGE 2022
POST@EBMEDIA.NO
140 SIDER – 150,- NORSKE KRONER

20 mennesker fortæller deres vidnesbyrd om, hvordan Gud greb ind i deres liv.

JOAN OG DANIEL ØHRSTRØM:
DEN LILLE BIBEL
BIBELSELSKABET 2022
264 SIDER – 249,95 KRONER

40 af de bedste bibelhistorier gendigtet i et varmt og let sprog. Velegnet til højtlæsning for de mindste.

Bogen giver lyst til at læse i Bibelen

HURTIGT LÆST BOG GIVER NI NØGLER TIL AT BRUGE BIBELEN – OGSÅ FOR KRITIKERE, OPLEVER ANMELDER.

ANMELDELSE NICOLAI ØSTREM FRIS

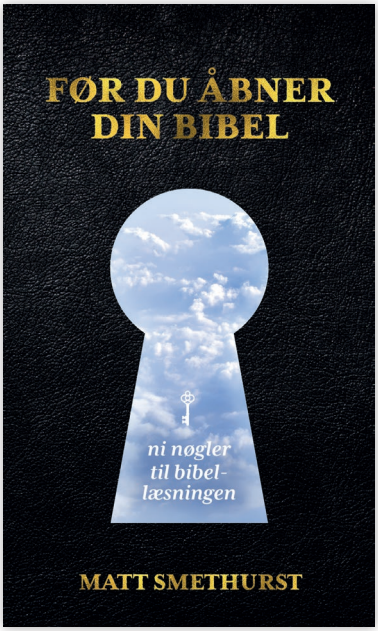

MATT SMETHURST:
FØR DU ÅBNER DIN BIBEL.
NI NØGLER TIL BIBELLÆSNING
LOGOSMEDIA 2022
88 SIDER – 99,95 KRONER

» Bogen er relevant for enhver læser, der er nysgerrig på Bibelen og dens budskab.

Jeg har ofte tænkt, ”Hvis Gud er universets skaber, almægtig og hellig, samtidig med at han er helt nærværende og ser med varme og omsorg på mig og alle andre mennesker, hvordan kan det så være, at jeg ikke er mere optaget af at lære ham at kende?”

Jeg tror på ovenstående beskrivelse af Gud, men ofte føler jeg desværre, at det ikke afspejles i mit liv. Universets skaber, som ikke bare kender mig, men elsker mig, har villet mig og har en plan med mit liv. Det er jo helt vildt!

Matt Smethursts bog *Før du åbner din Bibel* mindede mig på ny om, hvilken gave Bibelen og det næsten ubegribelige budskab, den indeholder, er. Det bliver jo ellers let en selvfølge for mig.

Smethurst giver i bogen ni nøgler til bibellæsning, undervejs suppleret og underbygget med bibelvers. I overskrifter handler det om: åben Bibelen med bøn, ydmyghed, desperation, videbegær, lydighed, glæde, forventning, fællesskab og Kristus i centrum.

FOR BÅDE DE NYSGERRIGE OG DE KRITISKE

Bogen er relevant for enhver læser, der er nysgerrig på Bibelen og dens budskab, og også for læseren med en kritisk tilgang til Bibelen. Bogen rejser grundlæggende spørgsmål som: "Hvis Gud har planlagt alting, hvorfor så overhovedet spørge ham om noget?"

Men uanset om du tror på Gud, og at han åbenbarer sig gennem Bibelen, eller du ikke gør, er jeg sikker på, at bogen vil mane til eftertanke og måske forundring, samtidig med at den giver konkrete og brugbare redskaber til bibellæsning.

Bogen er hurtigt læst, og det er nok meget godt, for når du går i gang med at læse den, får du hurtigt lyst til at finde Bibelen frem for at møde Gud, lære hans vilje at kende og mærke hans kærlighed og fred. ■

NICOLAI ØSTREM FRIS
EFTERSKOLELÆRER
NICFRIIS@GMAIL.COM

<

Estrid og Mads Sjælland har i over 50 år været engageret i LM i Aabenraa. Derudover driver de foreningen "Brother to Brother", der støtter de trængte kristne i Rumænien.

VORES ARV SKAL **GIVE LIV TIL ANDRE**

SØNDERJYSK ÆGTEPAR HAR OPRETTET ET TESTAMENTE, DER BÅDE TILGODESER FATTIGE BØRN I RUMÆNIEN, LM'S ARBEJDE OG DEN LOKALE KREDS I AABENRAA.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** PRIVAT

Et lille postkort fra Luthersk Mission i det lokale missionshus blev anledning til, at ægteparret Estrid og Mads Sjælland fra Aabenraa endelig kunne få deres ønske opfyldt om at færdiggøre deres testamente.

Postkortet med teksten "Arven er din stafet til livet – gi' den videre" er en del af en kampagne om at oprette testamente til fordel for LM, og det benyttede det sønderjyske par sig af.

Parret har ingen børn eller nære livsarvinger og har længe gerne villet have styr på, hvordan deres arv skal fordeles, når de engang ikke er her mere. Men det har ikke været helt så enkelt, fortæller de.

"Egentlig har vi gjort tilløb til det flere gange. Vi begyndte på det, dengang vores gode ven, Thorkild, som var advokat, levede. Men der var flere tekniske ting, som gjorde, at vi ikke fik afsluttet det. Så døde han og var der ikke mere til at kunne hjælpe os."

VILLE GERNE FORDELE ARVEN

Estrid og Mads kommer i LM i Aabenraa og har hele deres voksenliv været aktive dér. Mads har gennem 30 år været fritidsforkynder og har prædiket mange forskellige steder i Sønderjylland. Og Estrid var sammen med ham juniorleder og har været med på mange lejre på Solbakken. Derfor er det naturligt for dem, at de gerne vil betænke LM i deres testamente.

Samtidig har de et stort hjerte for Rumænien, hvor de i 1980'erne var med til at danne en forening, der smuglede bibler ind i landet til de forfulgte kristne. De senere år har de særligt støttet et kristent børnehjem i det nordøstligste hjørne af Rumænien på grænsen til Ukraine.

De ville gerne dele arven mellem LM og børnehjemmet i Rumænien, men kunne ikke finde ud af, hvordan det skulle gøres rent administrativt.

"Det har pint os i mange år, og vi har tænkt meget på, at vi skulle have det her i orden, mens vi er her begge to og stadig er ved vores fulde fem."

Her kom postkortet fra missionshuset til hjælp.

VI FIK FRED I DET

"Der stod, at LM gerne ville hjælpe med at oprette et testamente og også kunne tilbyde gratis advokatbistand. Så sagde vi til hinanden: 'Det er det her, det skal være!' Det var vi fuldstændig enige om. Vi tog kortet med hjem og snakkede om, hvordan vi gerne ville, at fordelingen skulle være, og så tog vi kontakt til LM."

Efter en snak med resursechef Johnny Lindgreen faldt tingene på plads. Ved at LM administrerer arven og fordeler den mellem LM og børnehjemmet i Rumænien, går flest muligt af parrets penge til det, som de har ønsket at støtte, uden der skal betales unødvendige afgifter.

"Så fik vi endelig fred i det. Det er godt at have det på plads og vide, at nu er det i orden," siger de.

VORES ÅNDELIGE HJEM I LM

Parret ønsker, at halvdelen af den del af arven, der er tiltænkt LM, skal gå til LM's arbejde i Aabenraa.

"Vi står på tærsklen til at skulle bygge et nyt missionshus, og det kommer virkelig til at koste mange penge. Vi har et missionshus her i Aabenraa, men det er blevet for småt til os. I stedet har man købt IM's gamle missionshus i Rødekro, der skal rives ned og bygges om. Så der er brug for noget støtte der."

"Der er nogle, der har mod på det, og så må vi også bakke dem op. LM er vores åndelige hjem. Nu er vi kommet her i så mange år og blevet så glad og styrket ved det. Så vil vi også gerne give det videre," siger parret, der håber, at der kan startes børnearbejde i det nye missionshus. ▪

DIN ARV – ANDRES LIV

Du kan være med til at række det evige liv videre.

Hvis du ikke har familie, tilfalder din formue staten. Hvis du har livsarvinger, kan du betænke både dem og LM. I begge tilfælde er det vigtigt at oprette et testamente, hvis du vil have indflydelse på fordelingen af arven efter dig.

RETTIGHEDER OG RÅDIGHED

Et testamente kan til enhver tid ændres, hvis dine ønsker eller forhold ændrer sig.

Når testamentet er oprettet, har du fortsat fuld rådighed over din formue uden begrænsninger.

Testamentet træder først i kraft ved din død og omfatter alene formuen til den tid.

LM VIL GERNE HJÆLPE DIG

Kontakt LM's sekretariat på 48 20 76 60 eller gaver@dlm.dk for hjælp og rådgivning.

Læs mere på dlm.dk/arv

>
Som afdelingsformand prioriterer Kurt Krüger den gode dialog og vil hellere snakke med folk end skrive mails.

Ny afdelingsformand: Jeg vil gerne hjælpe kredse og frimenigheder

MÆLKEPRODUCENT KURT KRÜGER ER FJERDE GENERATION PÅ GÅRDEN OG BLEV I CORONATIDEN **VALGT IND I AFDELINGSSTYRELSEN I SØNDERJYLLAND.**

TEKST OG FOTO OLE SOLGAARD

"Jeg har det på en måde bedst med at være lidt usynlig, men når jeg har sagt ja til en opgave, så engagerer jeg mig helhjertet i den. Det fungerer ikke for mig at gøre noget halvt," siger den to meter høje, bredskuldrede sønderjyde Kurt Krüger.

I november 2021 blev han valgt som formand for afdelingsstyrelsen i LM Sønderjylland-Fyn. Men hvem er han? Og hvad tænker han om sit nye tillidshverv?

FJERDE GENERATION PÅ GÅRDEN

Den 47-årige afdelingsformand har inviteret Tro & Missions udsendte på lasagne, som hans kone, Sussi, har tilberedt. Parrets fire børn i skolealderen spiser med, inden familieandagtsbogen kommer på bordet.

Det lange spisebord i stuen er i øvrigt gået i arv fra Kurt Krügers oldefar, der i sin tid indvandrede fra Tyskland, etablerede sig som gårdejer i Vester Højst i nærheden af Løgumkloster og købte bordet brugt. Han kom til levende tro på Jesus i en vækkelsestid i området.

Både troen og gården er nu i hænderne på fjerde generation. I de store halvåbne stalde går 500 sortbrogede malkekøer og gumler på ensilage, når de ikke lige skal forbi malkeanlægget tre gange i døgnet. Bedriften drives af brødrene Lars og Kurt Krüger, der har seks ansatte, alle udlændinge, til at hjælpe.

FÅR FRIMODIGHED AF EVANGELIET

Den kristne tro har altid været en del af Kurt Krügers liv. Men evangeliet fik mere fokus efter et ophold på Luthersk Missions Højskole i 1998, hvor han i en opgave fordybede sig i nogle vers i Romerbrevet.

"Her så jeg, hvor frigørende evangeliet er. Frelsen er i Jesus – og kun i ham. Der er ingen synd, der kan fordømme mig, overhovedet – når jeg kommer til Jesus. Det giver mig frimodighed til at være menneske, og det giver frimodighed til at have en tjeneste i det kristne fællesskab," siger den nye afdelingsformand.

Et par lærere på højskolen og en kammerat prikkede ham på skulderen og spurgte, om det måske var noget for ham med nogle forkynderopgaver. Den tanke gjorde han i første omgang ikke mere ved.

Derimod tog han en pause fra landbrugsarbejdet, som han var uddannet til, og fik job et par år på Stubbekøbing Efterskole. Her fungerede han som støttelærer og barselsvikar for skolesekretæren. Han husker det som en

SØNDERJYLLAND-FYNS AFDELING

- Omfatter ud over hele Sønderjylland og Fyn også Kolding
- 25 lokale kredse eller frimenigheder samt to mødepladser
- 42 prædikanter (heraf 1-2 ansatte; resten ulønnede)
- Lejrstedet Solbakken

god og lærerig tid, hvor han også blev mere afklaret om sin fremtid.

I hvert fald skete der i 2003 flere afgørende ting: Kurt Krüger blev gift. Han købte gården. Og han blev kaldet som prædikant i Sønderjylland-Fyns afdeling.

VIL VÆRE TIL HJÆLP FOR KREDSE OG FRIMENIGHEDER

Midt i coronatiden blev han så valgt ind i afdelingsstyrelsen. Og efter et års tid overtog han formandsstolen efter Martin Jefsen. Lige nu er de fleste i afdelingsstyrelsen ret nye, da flere har valgt at stoppe efter mange år.

”Jeg ser det som min hovedopgave at være koordinator i afdelingen og servicere de forskellige kredse og frimenigheder med det, de har brug for. Vi bruger meget tid på at finde folk til de aktiviteter, der er på afdelingsplan: Haderslev Næs Bibelcamping, halmøder, lejre på

» Selv om vi har tilsynsmyndigheden i afdelingen, lægger vi vægt på, at de enkelte kredse, frimenigheder og prædikanter har selvbestemmelse.

<

Gården, som Kurt driver sammen med sin bror og seks ansatte, er gået i arv fra oldefaderen, som kom til levende tro i forbindelse med en vækkelse i området.

Solbakken, afdelingsbladet Nyt i Syd, prædikantmøder og andre arrangementer," fortæller Kurt Krüger.

Sønderjylland-Fyns afdeling har ansat Ejler Nørager i en deltidsstilling, og man leder lige nu efter endnu en medarbejder, der kan støtte de lokale forsamlinger med inspiration og forkyndelse.

Som afdelingsformand vil Kurt Krüger i øvrigt også gerne have en åben dialog med de frimenigheder, der overvejer at ansætte en medarbejder. For hvis man er med i en del af ansættelsen, kan det være med til at binde afdelingen sammen, tænker han.

VIL SE MENNESKER I ØJNENE

"Selv om vi har tilsynsmyndigheden i afdelingen, lægger vi vægt på, at de enkelte kredse, frimenigheder og prædikanter har selvbestemmelse. Vi skal ikke trække noget ned over hovedet på folk, og jeg går ikke rundt og leder efter fejl," forklarer Kurt Krüger.

"Der er noget forskel på, hvordan LM-afdelingernes tilsynspraksis er. Jeg synes, at vores afdeling generelt har en tydelig profil, men også en stor pyt-knap, hvor man ikke hænger sig i detaljer. Vi oplever ikke de store spændinger, hvor folk positionerer sig."

"Hvis der er noget, der er ved at stikke helt af, vil jeg som afdelingsformand gå i dialog med folk. Jeg vil helst se mennesker i øjnene og snakke om sagen i stedet for at skrive en mail." ■

HVAD ER EN "AFDELING"?

LM er organiseret i lokale *kredse og frimenigheder,* der er grupperet i syv landsdele, som kaldes *afdelinger.*

En LM-afdeling ledes af en afdelingsstyrelse, der har det overordnede ansvar og tilsyn i afdelingen, herunder kaldelse af prædikanter.

Hver afdeling vælger på sin generalforsamling – der er for alle medlemmer – repræsentanter til bestyrelserne for LM's efterskoler og højskole samt de institutioner, den pågældende afdeling driver.

De vælger også 2-5 repræsentanter til LM's Landgeneralforsamling (LGF), som vælger Landsstyrelsen (LS).

TRO & MISSION
Udgives af Luthersk Mission,
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
dlm@dlm.dk / 48 20 76 60
www.dlm.dk

TRYK
Jørn Thomsen Elbo
Oplag 2.700.
ISSN 2446-4147
ISSN 1601-975X (Tro & Mission online)

ANSV. REDAKTØR
Nicklas Lautrup-Meiner
nlm@dlm.dk / 22 54 02 75

REDAKTION
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Amalie Puggaard Poulsen, grafiker

Ideer og artikelforslag modtages gerne på tm@dlm.dk / 48 20 76 80.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.
Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

ABONNEMENT
Danmark: 425 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 200 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 525 kr. pr. år.
Netabonnement: 200 kr. pr. år (unge under 30 år: 110 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingsservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

ANNONCER
Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 17. maj 2021.
Se priser og betingelser på troogmission.dk.

NÆSTE NUMMER
Tro & Mission nr. 7 2022 udkommer 27. maj.

KODE TIL TRO & MISSION ONLINE
2. kvartal 2022: 2022T&M-2kvt
1. kvartal 2022:2022T&M-1kvt

STØT LM
Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

VIVI AGERBO JØRGENSEN
FORLAGSMEDARBEJDER
VAJ@DLM.DK

TAK FOR DE MANGE UNGE, DER BLEV **FRELST PÅ LEJR**

Hvad laver du lige for tiden?
For tiden er jeg i gang med at skrive en bog for børn og juniorer om bøn, som skal være en del af en serie med små bøger udgivet af Soma Biblia. Desuden arbejder vi med, at Fikia Maisha-programmet, som er bibelsk undervisning i aktuelle emner målrettet unge, skal nå ud blandt endnu flere i Tanzania.

Er der noget, som har glædet dig særligt på det seneste?
Det har været en stor glæde, at fem af mine kolleger har været med på det, der her i Tanzania svarer til KFS-påskelejre. Her har de undervist flere tusinde unge i nogle af emnerne fra Fikia Maisha-bogen. Over 500 unge har taget imod Jesus som deres personlige frelser. Det er helt fantastisk!

Hvad er dine planer for den kommende tid?
I løbet af maj måned vil der være en del opfølgningsarbejde på den undervisning, Fikia Maisha-teamet har haft i kirkerne i forskellige byer. Det er altid spændende at komme ud og møde nogle af de unge og høre om deres udfordringer og glæder.

Er der et forbøns- eller takkeemne, du gerne vil dele?
Bed gerne om, at vi må få forberedt udbredelsen af Fikia Maisha til hele KFS på landsplan, og tak og bed for de mange nye frelste unge.

Hvad laver du i fritiden?
Der laver jeg håndarbejde og hører lydbøger samtidig. Det er dejligt afslappende.

Er der et bibelvers, du er særligt glad for?
Det må være Salme 49,8-9 og 16. På grund af det fantastiske evangelium om, at vi er løskøbt, må vi klappe i hænderne og bryde ud i jubelråb (Salme 47,2).

TRO & MISSION
INDUSTRIVÆNGET 40
3400 HILLERØD

FOTO: YAN KRUKOV

TEMA: **FAR-ROLLEN**

”Som en far over for sine børn formanede og opmuntrede og tilskyndede [vi] hver eneste af jer til at leve, som Gud vil det” (1 Thess 2,11-12).

Sådan taler Paulus om sit og sine medskribenters ihærdige arbejde for thessalonikerne.

I dette nummer sætter vi fokus på fars rolle i familien. Også her er det store mål at vejlede børnene til at leve godt og rigtigt.

Læs for eksempel tre forskellige fædres bud på, hvad de har fået fra deres far, og hvad de gerne vil give videre.

» Den vigtigste opgave for mig som far må være at vise min datter, at hun er betingelsesløst elsket – af mig og af sin himmelske far.

RASMUS THOMSEN, 27 ÅR